

**Výskumné
štúdie
a analýzy
súvisiace
s uplatnením
komunikačných
aktivít
prezentujúcich
environmentálne
inovácie
prostredníctvom
konceptu
SoLoMo**

**Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta masmediálnej komunikácie**

ISBN 978-80-572-0037-6

Trnava 2019

 FMK
Fakulta masmediálnej komunikácie
Faculty of Mass Media Communication

**Anna Zaušková
Adam Madleňák
Renáta Miklenčíčová
(eds.)**

Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta masmediálnej komunikácie

Anna Zaušková
Adam Madleňák
Renáta Miklenčíčová
(eds.)

**VÝSKUMNÉ ŠTÚDIE A ANALÝZY
SÚVISIACE S UPLATNENÍM KOMUNIKAČNÝCH AKTIVÍT
PREZENTUJÚCICH ENVIRONMENTÁLNE INOVÁCIE
PROSTREDNÍCTVOM KONCEPTU SOLOMO**

Trnava 2019

VÝSKUMNÉ ŠTÚDIE A ANALÝZY SÚVISIACE S UPLATNENÍM KOMUNIKAČNÝCH AKTIVÍT PREZENTUJÚCICH ENVIRONMENTÁLNE INOVÁCIE PROSTREDNÍCTVOM KONCEPTU SOLOMO

*Zborník vedeckých štúdií k projektu VEGA č. 1/0708/18 s názvom „Aspekty využívania koncepcie
SoLoMo marketingu na zvýšenie povedomia o ekoinováciách“*

Vedecký výbor:

prof. Ing. Jaroslav Ďaďo, PhD., Ekonomická fakulta UMB, Banská Bystrica
prof. Ing. Anna Križanová, PhD., Fakulta prevádzky a ekonomiky dopravy a spojov ŽU, Žilina
prof. Ing. Helena Majdúchová, CSc., Fakulta podnikového manažmentu EU, Bratislava
prof. Ing. Ľudmila Nagyová, PhD., Fakulta ekonomiky a manažmentu SPU, Nitra
prof. Ing. Jarmila Šalgovičová, CSc., Fakulta masmediálnej komunikácie UCM, Trnava
prof. Ing. Dr. Róbert Štefko, PhD., Fakulta manažmentu PU, Prešov
prof. Ing. Anna Zaušková, PhD., Fakulta masmediálnej komunikácie UCM, Trnava
doc. PhDr. Ľudmila Čábyová, PhD., Fakulta masmediálnej komunikácie UCM, Trnava
doc. PhDr. Ing. Ladislav Mura, PhD., Fakulta ekonómie a podnikania PEVŠ, Bratislava
doc. Ing. Zdenka Musová, PhD., Ekonomická fakulta UMB, Banská Bystrica
Ing. Artur Bobovnický, CSc., Slovenská inovačná a energetická agentúra, Bratislava
Ing. Blanka Kapustová, PhD., Slovenská agentúra ŽP, Banská Bystrica

Redakčný výbor:

PhDr. Adam Madleňák, PhD.
Ing. Renáta Miklenčíčová, PhD.
PhDr. Ing. Václav Kupec, PhD.
Mgr. Monika Rezníčková

Editori:

prof. Ing. Anna Zaušková, PhD.
PhDr. Adam Madleňák, PhD.
Ing. Renáta Miklenčíčová, PhD.

Recenzenti:

prof. Ing. Ľudmila Nagyová, PhD., Fakulta ekonomiky a manažmentu SPU, Nitra
prof. Ing. Jarmila Šalgovičová, CSc., Fakulta masmediálnej komunikácie UCM, Trnava
prof. Ing. Jana Štofková, PhD., Fakulta prevádzky a ekonomiky dopravy a spojov ŽU, Žilina

Návrh obálky:

Mgr. Michal Kubovics

Publikácia bola schválená vedením Fakulty masmediálnej komunikácie UCM v Trnave.
Za obsahovú stránku, gramatickú a stylistickú úroveň príspevkov zodpovedajú autori.

© Fakulta masmediálnej komunikácie UCM v Trnave, 2019

© prof. Ing. Anna Zaušková, PhD. – PhDr. Adam Madleňák, PhD.

– Ing. Renáta Miklenčíčová, PhD.

Všetky práva vyhradené. Toto dielo ani žiadnu jeho časť nemožno reprodukovať, ukladať do
informačných systémov alebo inak rozširovať bez súhlasu majiteľov práv.

ISBN 978-80-572-0037-6

**VÝSKUMNÉ ŠTÚDIE A ANALÝZY SÚVISIACE S UPLATNENÍM
KOMUNIKAČNÝCH AKTIVÍT PREZENTUJÚCICH ENVIRONMENTÁLNE
INOVÁCIE PROSTREDNÍCTVOM KONCEPTU SOLOMO**

*Zborník vedeckých štúdií k projektu VEGA č. 1/0708/18 s názvom „Aspekty využívania
konceptu SoLoMo marketingu na zvýšenie povedomia o ekoinováciách“*

Kolektív riešiteľov projektu VEGA č. 1/0708/18

Vedúca projektu:

prof. Ing. Anna Zaušková, PhD.

Zástupca vedúcej projektu:

PhDr. Adam Madleňák, PhD.

Spoluriešitelia projektu:

doc. PhDr. Ľudmila Čábyová, PhD.

doc. JUDr. Marek Švec, PhD., LL.M.

doc. Ing. Andrej Trnka, PhD.

Ing. Zuzana Bezáková, PhD.

Mgr. Martin Graca, PhD.

Mgr. et Bc. Vladimíra Jurišová, PhD.

Mgr. Michal Kabát, PhD.

Mgr. Peter Krajčovič, PhD.

Mgr. Zdenko Mago, PhD.

Mgr. Dáša Mendelová, PhD.

Ing. Renáta Miklenčíčová, PhD.

PhDr. Peter Murár, PhD.

Mgr. Alexandra Alföldiová

Mgr. Lenka Ďurišová

Ing. Alena Hrušková

Mgr. Michal Kubovics

Mgr. Monika Rezníčková

Mgr. Martin Vanko

Obsah

Predhovor	6
SOLOMO MARKETING AKO NÁSTROJ PRE PODPORU EKO-INOVÁCIÍ V PODNIKATEĽSKOM PROSTREDÍ <i>Monika Rezníčková – Anna Zaušková</i>	7
ODPORÚČANIA VYUŽITIA SOLOMO MARKETINGU PRE PODNIKY NA ZVÝŠENIE POVEDOMIA O ICH ENVIRONMENTÁLNEJ SPOLOČENSKEJ ZODPOVEDNOSTI <i>Alena Hrušková</i>	18
SOCIÁLNE MÉDIÁ A ICH ÚLOHA PRI ZVYŠOVANÍ POVEDOMIA O EKO- INOVÁCIÁCH PODNIKOV <i>Peter Murár</i>	29
SOCIÁLNE SIETE AKO NÁSTROJ POPULARIZÁCIE ENVIRONMENTÁLNYCH PROBLÉMOV <i>Martin Vanko</i>	43
INTERAKCIA SOLOMO MARKETINGU A TRADIČNÝCH MÉDIÍ PRI KOMUNIKÁCI ENVIRONMENTÁLNYCH TÉM <i>Ludmila Čábyová – Peter Krajovič</i>	54
K PROBLEMATIKE GEOLOKÁCIE A MOŽNOSTIAM JEJ VYUŽITIA PRI TVORBE MARKETINGOVEJ KOMUNIKÁCIE V SLOVENSKOM PODNIKATEĽSKOM PROSTREDÍ <i>Zuzana Bezáková</i>	65
MOBILNÉ ZARIADENIA AKO SÚČASŤ KOMUNIKAČNEJ STRATÉGIE ZABEZPEČUJÚCEJ PRAKTICKÉ POUŽITIE SOLOMO MARKETINGU <i>Adam Madleňák</i>	73
VIZUALIZÁCIA DÁT V RÁMCI SOLOMO MARKETINGOVÝCH ZÁSAD <i>Michal Kubovics</i>	80
APLIKAČNÁ PRAX V PRÍPADOCH PORUŠENIA PRÁVNEHO REŽIMU OCHRANY OSOBNÝCH ÚDAJOV RÁMCI KONCEPTU SOLOMO <i>Marek Švec</i>	94
VYUŽITIE GAME JAMOV PRI TVORBE EKOINOVAČNÝCH HIER <i>Zdenko Mago – Michal Kabát – Alexandra Alföldiová</i>	101
MOŽNOSTI A BARIÉRY ZAVÁDZANIA EKOINOVÁCIÍ V RÁMCI CIRKULÁRNEJ EKONOMIKY V SLOVENSKÝCH PODNIKATEĽSKÝCH SUBJEKTOCH <i>Vladimíra Jurišová</i>	111
VNÍMANIE ZELENÝCH PRODUKTOV A ZELENÝCH AKTIVÍT SPOTREBITEĽMI V KONKRÉTNEJ SPOLOČNOSTI <i>Renáta Miklenčíčová</i>	118

INOVÁCIE V OBLASTI PROPAGÁCIE ZALESŇOVANIA A OCHRANY STROMOV
S VYUŽITÍM SOLOMO HERNÉHO DIZAJNU

Zdenko Mago – Nina Šimonovičová..... 125

VÝZNAM TRADIČNÝCH A DIGITÁLNYCH MÉDIÍ PRI ZVYŠOVANÍ POVEDOMIA O
EKOINOVÁCIÁCH A ENVIRONMENTÁLNYCH TÉMACH

Peter Krajčovič – Ľudmila Čábyová..... 135

Predhovor

Prostredníctvom rôznych softvérových produktov slúžiacich ako platforma za účelom identifikácie pozície recipienta zaslanej informácie cez jeho prenosné elektronické zariadenie v prostredí, pre ktoré je príznačný vysoký stupeň rozvíjania sociálnej interakcie a udržiavania kontaktov medzi ľuďmi, môžeme pozorovať nový prístup ku komunikácii pri nadväzovaní viacstranných vzťahov. Predovšetkým nárast popularity inteligentných telefónov na trhu vytvoril úplne nový štandard týkajúci sa výmeny názorov a skúseností, zdieľania i preberania obsahu s informačnou hodnotou. Vynaložená snaha o doručenie personalizovaného oznamu v správnom čase a mieste vychádza pritom najmä z novej integrácie sociálnych médií (So), geolokačných služieb (Lo) a mobilných zariadení (Mo) v záujme zvýšenia efektivity realizovanej komunikačnej stratégie subjektu. Pri tvorbe SoLoMo produktov je navyše nesmierne dôležité popri dodržaní určitej štylizácie a schematickosti vyplývajúcej z kompatibility a komplementarity dotknutých oblastí využívať aj prvky podnecujúce zotrvať v prostredí softvérovej aplikácie čo najdlhšie. Osobitý význam to má pri presadzovaní plánu zmeny pasívneho postoja verejnosti k problematike stavu životného prostredia. Smerovanie k udržateľnému rozvoju totiž úzko súvisí s potrebou zavádzania inovácií v rámci podnikateľských modelov organizácií s cieľom zabezpečenia environmentálneho vzdelávania i osvety v oblasti starostlivosti a ochrany prírodných zdrojov. Nastolenou je požiadavka hľadania alternatívnych, nízkonákladových, ale účinných riešení zadaných úloh, ktoré dokážu minimalizovať riziká a postupne (aspoň čiastočne) odstraňovať negatívne vplyvy ľudskej činnosti na ekologickú rovnováhu. V súčasnosti pozorujeme, že značne narušená stabilita ekosystémov nie je schopná v mnohých prípadoch ďalšej autoregulácie či prirodzenej samoregenerácie bez adekvátnej odbornej pomoci.

Predkladaný zborník vedeckých prác *„Výskumné štúdie a analýzy súvisiace s uplatnením komunikačných aktivít prezentujúcich environmentálne inovácie prostredníctvom konceptu SoLoMo“* je výstupom výskumného projektu VEGA č. 1/0708/18 s názvom *„Aspekty využívania koncepcie SoLoMo marketingu na zvýšenie povedomia o ekoinováciách“*. V zborníku sú prezentované výsledky výskumu riešiteľského kolektívu projektu VEGA, ako aj iných autorov, ktorí sa danou problematikou vo svojej výskumnej práci zaoberajú. Jednotlivé príspevky majú teoretický i empirický charakter a smerujú k zmapovaniu aktuálnej situácie v riešenej oblasti. Záujem poukázať na uplatňované formy podpory rozvoja environmentálnej výchovy v kontexte využívania moderných informačných a komunikačných technológií je pomerne veľký. V nadväznosti na uvedené, predkladané vedecké štúdie reflektujú potrebu okamžitého prehodnotenia správania podnikov na trhu, pričom sa tematicky zameriavajú na:

- environmentálna politika podnikateľských subjektov a inovačný proces,
- uplatnenie mobilných zariadení pri vývoji a komercializácii inovácií,
- softvérové aplikácie napomáhajúce k tvorbe a ochrane životného prostredia,
- ochrana osobných údajov sprístupnených vo virtuálnom svete,
- potenciál sociálnych médií a marketingová komunikácia v procese zvyšovania povedomia verejnosti o ekoinováciách,
- environmentálna výchova a vzdelávanie s cieľom racionálneho využívania prírodných zdrojov.

Veríme, že sa publikované výsledky realizovaného výskumu stanú inšpiráciou pre ďalšie bádanie nielen samotných autorov, ale aj ostatných čitateľov zborníka.

editori

APLIKAČNÁ PRAX V PRÍPADOCH PORUŠENIA PRÁVNEHO REŽIMU OCHRANY OSOBNÝCH ÚDAJOV RÁMCI KONCEPTU SOLOMO

Application practice in cases of contravening the legal regime of personal data protection within the SoLoMo concept

Marek Švec

Abstrakt:

Predkladaný vedecký príspevok sa zaoberá posúdením praktických prípadoch porušenia právneho režimu ochrany osobných údajov v rámci konceptu SoLoMo v rámci členských krajín Európskej únie. Akcentovanými sú najmä vecné súvislosti porušenia príslušných ustanovení GDPR vo vzťahu k povinnostiam prevádzkovateľa pri využívaní technologických prostriedkov, ktoré zohľadňujú princípy konceptu SoLoMo. Prezentované sú tak nielen okolnosti jednotlivých prípadov, ale aj konkrétne druhy uložených sankcií dotknutým podnikateľským subjektom s cieľom posilniť preventívnu činnosť vo vzťahu k správaniu a konaniu čitateľov.

Kľúčové slová:

GDPR. Prevádzkovateľ. Osobný údaj. Zamestnanec. Zamestnávateľ.

Abstract:

The presented scientific paper deals with the review of practical cases of contravening the legal regime of personal data protection within the SoLoMo concept within the member states of the European Union. In particular, the factual context of contravening GDPR relevant provisions in relation to the provider's duties in the use of technological means which take into account the principles of the SoLoMo concept. Thus, not only the circumstances of the individual cases are presented, but also the specific types of sanctions imposed on the business entities in order to strengthen preventive action in relation to the behaviour of readers.

Key words:

GDPR. Operator. Personal information. Employee. Employer. Member States of the European Union.

Úvod

Ochrana osobných údajov patrí medzi oblasti, pri ktorých je otázka kontroly rovnako dôležitá ako samotné stanovenie hmotnoprávných podmienok jej uplatňovania. Výkon kontrolnej činnosti napriek tomu nadobudol ešte výraznejší význam po prijatí Nariadenia EP a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (ďalej aj ako „GDPR“). Priamy účinok GDPR na celom teritóriu Európskej únie aj s ohľadom na unifikáciu vecných dôvodov uloženia peňažných sankcií

spôsobil potrebu prispôsobenia národnej legislatívy procesnoprávnej kontroly a neskoršieho ukladania sankcií, čo sa v Slovenskej republike premietlo do prijatia nového zákona č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov (ďalej aj ako „*nový zákon o ochrane osobných údajov*“). Predkladaný článok sa snaží čitateľovi načrtnúť tento nový model výkonu kontrolnej činnosti v podmienkach Slovenskej republiky v kontexte prípadného porušenia právneho režimu ochrany osobných údajov pri využívaní prostriedkov založených na princípoch konceptu SoLoMo.

1 Kontrolný mechanizmus v oblasti ochrany osobných údajov

Výkon kontroly spracúvania osobných údajov obdobne ako v súčasnom právnom stave zabezpečuje Úrad na ochranu osobných údajov Slovenskej republiky prostredníctvom kontrolného orgánu, pričom procesný spôsob jej uskutočnenia sa v zásade v porovnaní s existujúcim modelom nemení. Predmetom kontroly je najmä kontrola spracúvania osobných údajov, kontrola dodržiavania kódexu správania schváleného úradom podľa § 85 nového zákona o ochrane osobných údajov, kontrola súladu spracúvania osobných údajov s vydaným certifikátom podľa § 86 nového zákona o ochrane osobných údajov a kontrola dodržiavania vydaného osvedčenia o udelení akreditácie podľa § 87 a § 88 nového zákona o ochrane osobných údajov.

Kontrolu spracúvania osobných údajov vykonávajú zamestnanci úradu, ktorí sú členmi kontrolného orgánu. Úrad prostredníctvom kontrolného orgánu vykonáva kontrolu na základe plánu kontrol, na základe podozrenia z porušenia povinností pri spracúvaní osobných údajov ustanovených zákonom o ochrane osobných údajov alebo nariadením, alebo v rámci konania o ochrane osobných údajov. Kontrolu dodržiavania povinností pri spracúvaní osobných údajov ustanovených zákonom o ochrane osobných údajov alebo nariadením vykonáva kontrolný orgán u prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa. Kontrolný orgán vykonáva kontrolu na základe písomného poverenia. Pri výkone kontroly je kontrolný orgán povinný postupovať tak, aby neboli dotknuté práva a právom chránené záujmy kontrolovanej osoby.

Proces kontroly, povinnosti a oprávnenia kontrolného orgánu a kontrolovanej osoby upravujú § 90 až § 98 nového zákona o ochrane osobných údajov. Kontrola sa začína dňom doručenia oznámenia o kontrole prevádzkovateľovi, sprostredkovateľovi alebo zástupcovi prevádzkovateľa alebo zástupcovi sprostredkovateľa (ďalej len „kontrolovaná osoba“), ktorým sa kontrolovanej osobe oznamuje predmet kontroly. Oznámenie predmetu kontroly sa vykoná vopred písomne okrem prípadov, ak by takéto oznámenie mohlo viesť k zmareniu účelu kontroly alebo podstatnému sťaženiu výkonu kontroly. Kontrolný orgán je povinný oznámiť kontrolovanej osobe dátum a čas výkonu kontroly v lehote najmenej 10 dní pred vykonaním kontroly (uvedené neplatí, ak by to viedlo k zmareniu účelu kontroly alebo jej podstatnému sťaženiu). Rozdelenie oznámenia predmetu kontroly a dátumu jej vykonania do dvoch samostatných úkonov je podstatnou zmenou oproti doterajšej právnej úprave.

Kontrolný orgán je povinný pred začatím výkonu kontroly (má sa na mysli výkon kontroly u prevádzkovateľa) a kedykoľvek na požiadanie kontrolovanej osoby preukázať sa poverením na vykonanie kontroly a preukázať svoju príslušnosť k úradu (príslušnosť preukazuje služobným preukazom). Vzor poverenia na vykonanie kontroly zverejňuje úrad na svojom webovom sídle.

Kontrolovaná osoba je povinná poskytnúť kontrolnému orgánu súčinnosť v zmysle zákona o ochrane osobných údajov a zároveň je povinná vytvoriť kontrolnému orgánu primerané podmienky na výkon kontroly a na spracovanie kontrolných zistení, t. j. kontrolovaná osoba by mala kontrolnému orgánu poskytnúť primerané priestory a technickú podporu zodpovedajúcu primeraným podmienkam, v ktorých pôsobí.

Pri výkone kontroly by mala byť prítomná osoba oprávnená konať v mene prevádzkovateľa a zodpovedná osoba, ak ju prevádzkovateľ poveril. Osoby sa preukazujú dokladom totožnosti a splnomocnením (na jeho základe aj konajú). Osoba oprávnená konať v mene prevádzkovateľa na záver podpisuje zápisnicu a doklad o odobratých dokumentoch, dokladoch, nosičoch informácií a iných dôkazov. Kontrolovaná osoba by mala pripraviť všetky formálne dokumenty, ktorými disponuje (napr. poverenie zodpovednej osoby, bezpečnostnú dokumentáciu, všetky interné predpisy, ktoré upravujú postupy pri činnostiach, pri ktorých sú spracúvané osobné údaje, evidenciu spracovateľských činností, všeobecné obchodné podmienky, súhlasy dotknutých osôb a pod.). Zároveň zabezpečiť prístup ku všetkým technickým zariadeniam, ktoré sú využívané na spracúvanie osobných údajov (napr. počítače, notebooky, služobné telefóny, kamery, úložné zariadenia, servery). Kontrolovaná osoba je povinná zabezpečiť prístup do informačných systémov osobných údajov (spracúvaných vo všetkých formách) až po úroveň správcu, t. j. zabezpečiť odborne spôsobilú osobu, ktorá bude schopná sprístupniť informačné systémy kontrolnému orgánu, vytvárať výstupy napr. z histórie prístupov (logov) a poskytnúť všetky relevantné informácie o využívanom softvéri, hardvéri, aplikáciách, bezpečnostných prvkoch, sieti, vykonávaných kontrolách a pod.

Po spracovaní výsledku kontroly (protokol o kontrole) kontrolný orgán zašle kontrolovanej osobe protokol o kontrole na vyjadrenie sa ku kontrolným zisteniam. Kontrolovaná osoba je po oboznámení sa s kontrolnými zisteniami v protokole oprávnená podať písomné námietky v lehote 21 dní odo dňa doručenia protokolu. Na neskôr podané námietky kontrolný orgán neprihliada. V prípade, že kontrolou nebolo zistené porušenie zákona o ochrane osobných údajov, kontrolný orgán spracuje kontrolné zistenia do záznamu o kontrole. Ak kontrolovaná osoba po oboznámení sa s kontrolnými zisteniami uvedenými v protokole o kontrole podá námietky alebo ak vyšli najavo nové skutočnosti týkajúce sa predmetu kontroly, kontrolný orgán posúdi ich opodstatnenosť a vypracuje o nich dodatok. Dodatok je neoddeliteľnou súčasťou protokolu. Prípadnú neakceptáciu námietok je kontrolný orgán povinný v dodatku zdôvodniť. Kontrolný orgán písomne informuje kontrolovanú osobu o výsledku preskúmania námietok v lehote 15 pracovných dní od ich doručenia.

Oproti súčasnej právnej úprave už kontrolný orgán nečaká na podpísanie protokolu o kontrole. Moment rozhodujúci pre prerokovanie protokolu je buď doručenie výsledku preskúmania námietok kontrolovanej osobe (na doručovanie sa vzťahuje správny poriadok), alebo márne uplynutie lehoty na podanie námietok kontrolovanou osobou.

Kontrola je ukončená:

- dňom podpísania zápisnice o prerokovaní protokolu (podpísanie zápisnice prebieha osobne za účasti kontrolovanej osoby a kontrolného orgánu),
- dňom odmietnutia podpísať zápisnicu o prerokovaní protokolu (kontrolovaná osoba má právo odmietnuť podpísať zápisnicu o prerokovaní protokolu; o tejto skutočnosti kontrolný orgán vyhotoví do zápisnice záznam),

- dňom nedostavenia sa na prerokovanie protokolu na písomnú výzvu kontrolného orgánu (ak sa kontrolovaná osoba bezdôvodne nedostaví na prerokovanie protokolu) alebo
- dňom doručenia záznamu o kontrole (nie je potrebné vrátiť úradu podpísaný výtláčok záznamu).

Nový zákon o ochrane osobných údajov rozoznáva dva druhy ukladanej peňažnej sankcie za porušenie povinností vyplývajúcich zo zákona o ochrane osobných údajov, resp. všeobecného nariadenia o ochrane údajov, a to pokutu a poriadkovú pokutu. Pokuta môže byť udelená prevádzkovateľovi, sprostredkovateľovi vrátane orgánu verejnej moci a verejnoprávnym inštitúciám v oboch prípadoch, ale aj fyzickej osobe alebo inej osobe, ktorá nie je prevádzkovateľom alebo sprostredkovateľom, certifikačnému subjektu alebo monitorujúcemu subjektu za porušenie zákona o ochrane osobných údajov pri spracúvaní osobných údajov podľa charakteru porušenia povinnosti, ktoré uvádza § 104 nového zákona o ochrane osobných údajov. Poriadkovú pokutu môže úrad uložiť prevádzkovateľovi alebo sprostredkovateľovi, prípadne zástupcovi prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa za neposkytnutie požadovanej súčinnosti úradu pri výkone dozoru, ak nezabezpečí primerané podmienky na výkon kontroly alebo ak marí výkon kontroly.

V prípade uloženia peňažných sankcií sa rozlišuje subjektívna i objektívna lehota ich uloženia zo strany úradu. Pokutu podľa § 104 nového zákona o ochrane osobných údajov možno uložiť v subjektívnej lehote do dvoch rokov odo dňa, keď úrad porušenie povinnosti zistil, najneskôr však v objektívnej lehote piatich rokov odo dňa, keď k porušeniu povinnosti došlo. Poriadkovú pokutu podľa § 105 nového zákona o ochrane osobných údajov môže úrad uložiť v objektívnej lehote 6 mesiacov odo dňa, keď k porušeniu povinnosti prišlo. Poriadkovú pokutu môže úrad uložiť aj opakovane, ak povinnosť nebola splnená v určenej lehote.

Výška sankcií sa odvíja od rôznych objektívnych i subjektívnych faktorov, ktoré sú príkladmo uvedené v § 106 nového zákona o ochrane osobných údajov, pričom pri určovaní výšky sankcie bude úrad prihliadať napr. na:

- povahu, závažnosť a trvanie porušenia, povahu, rozsah alebo účel spracúvania osobných údajov, ako aj počet dotknutých osôb, na ktoré malo vplyv, a rozsah škody, ak vznikla,
- prípadné zavinenie porušenia ochrany osobných údajov,
- predchádzajúce porušenia ochrany osobných údajov zo strany prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa,
- mieru spolupráce s úradom pri náprave porušenia ochrany osobných údajov a zmiernení možných nepriaznivých dôsledkov porušenia ochrany osobných údajov,
- kategóriu osobných údajov, ktorých sa porušenie ochrany osobných údajov týka a pod.

Úrad môže uložiť pokutu do 10 000 000 eur, alebo ak ide o podnik, do 2 % celkového svetového ročného obratu za predchádzajúci účtovný rok, podľa toho, ktorá suma je vyššia, prevádzkovateľovi za neplnenie alebo porušenie niektorej z povinností, napr. pokiaľ prevádzkovateľ v súvislosti s ponukou služieb informačnej spoločnosti spracúva osobné údaje bez súhlasu dotknutej osoby zákonne, prevádzkovateľ alebo sprostredkovateľ neprijal vhodné technické a organizačné opatrenia na zabezpečenie a preukázanie toho, že spracúvanie osobných údajov sa vykonáva v rozsahu a s účelom v zmysle nového zákona o ochrane osobných údajov a nariadenia, prevádzkovateľ alebo sprostredkovateľ porušili mlčanlivosť o osobných údajoch, ktoré spracúvajú a pod. Úrad môže uložiť pokutu do 20 000 000 eur, alebo ak ide o podnik do 4 % celkového svetového ročného obratu za predchádzajúci účtovný rok,

podľa toho, ktorá suma je vyššia, tomu, kto nesplnil alebo porušil niektorú zo základných zásad spracúvania osobných údajov, spracúval osobitné kategórie osobných údajov, nesplnil alebo porušil niektoré z práv dotknutej osoby (právo na informácie, právo na prístup a pod.).

Úrad môže uložiť poriadkovú pokutu do 2 000 eur osobe, ktorá nie je prevádzkovateľom alebo sprostredkovateľom, za neposkytnutie požadovanej súčinnosti úradu pri výkone dozoru podľa § 109 alebo prevádzkovateľovi alebo sprostredkovateľovi, prípadne zástupcovi prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa do 2 000 eur, ak nezabezpečí primerané podmienky na výkon kontroly podľa § 94 písm. a) nového zákona o ochrane osobných údajov (strpieť výkon kontroly a vytvoriť kontrolnému orgánu primerané podmienky na výkon kontroly a spracovanie kontrolných zistení), resp. do 10 000 eur, ak marí výkon kontroly podľa § 94 písm. b) až h) nového zákona o ochrane osobných údajov (napr. poskytnúť kontrolnému orgánu súčinnosť nevyhnutnú pre riadny výkon kontroly, v čase výkonu kontroly zabezpečiť kontrolnému orgánu dostupný a bezpečný prístup k zariadeniam, prostriedkom a k informačným systémom, v určenej lehote poskytnúť kontrolnému orgánu originál alebo kópiu dokladov, iných písomností, vyjadrenia a informácie a pod.).

2 Praktické prípady porušovania právneho rámca

Praktické prípady neuplatňovania alebo nesprávneho uplatňovania právnej úpravy ochrany osobných údajov môžu totiž viesť k zásadným hospodárskym škodám pre dotknuté spoločnosti, pričom po prijatí GDPR sa tieto peňažné sankcie viac ako znásobili oproti pôvodnému právnomu stavu pred prijatím GDPR, tak ako už bolo uvedené. Pravdepodobne najrelevantnejším pre účely spracúvanej problematiky je peňažná sankcia uložená spoločnosti Google LLC vo výške 50 mil. Eur francúzskym Úradom na ochranu osobných údajov, pričom vecné pochybenia spočívali najmä v nedostatočnom splnení informačnej povinnosti a transparentnosti spracúvania osobných údajov (účel spracúvania, doby uloženia alebo kategórie osobných údajov spracúvaných za účelom prispôsobovania reklamných produktov spoločnosťou boli uvádzané nesystematicky v niekoľkých samostatných dokumentoch) a v neplatnom udelení súhlasu fyzických osôb vo vzťahu k prispôsobovaniu (cieleniu) reklamných produktov spoločnosti aj s ohľadom na nedostatočné splnenie informačnej povinnosti. Právnym argumentom na uloženie peňažnej sankcie bolo aj zohľadnenie právnej konštrukcie priemerného spotrebiteľa, keď priemerne skúsený užívateľ služby nemal možnosť porozumieť, že za účelom personalizácie reklamy sa spracúvajú jeho osobné údaje získané a skombinované z rôznych služieb (napr. Google search, YouTube, Google maps). Súhlas mal byť daný neplatne aj preto, lebo bol udelený prostredníctvom vopred označeného nástroja a mohol byť daný len súhrnne na všetky v ňom uvedené spracovateľské operácie bez možnosti vyňať niektoré operácie.

Relevantným pre účely princípov konceptu SoLoMo je aj peňažná sankcia udelená poľským Úradom pre ochranu osobných údajov spoločnosti Bisnode, ktorá spracúvala značné množstvo osobných údajov z verejne dostupných zdrojov, najmä údajov obchodných spoločností a členov štatutárnych a iných orgánov obchodných spoločností, získaných z verejne dostupných registrov, pričom išlo predovšetkým o mená, priezviská, kontaktné údaje a číslo PESEL (poľské národné identifikačné čísla) na komerčné aktivity, hlavne marketingové služby a služby spojené s overovaním kredibility. Pokuta vo výške cca. 220 000 Eur (943 000 PLN) bola uložená za nesplnenie informačnej povinnosti prevádzkovateľa voči dotknutým osobám. Bisnode neinformoval dotknuté osoby o spracúvaní ich osobných údajov,

čím ich zbavil možnosti uplatniť svoje práva podľa GDPR. Nemali preto možnosť namietať proti ďalšiemu spracúvaniu svojich údajov, žiadať o ich opravu alebo vymazanie. Prevádzkovateľ splnil informačnú povinnosť poskytnutím informácií požadovaných podľa čl. 14 ods. 1 až 3 GDPR len vo vzťahu k cca. 680 000 osobám, ktorých e-mailové adresy mal k dispozícii. Z osôb, ktoré boli o spracúvaní ich osobných údajov informované, cca. 12 000 vyjadrilo voči spracúvaniu námietky. V prípade osôb, pri ktorých boli k dispozícii iba poštová adresa alebo telefónne číslo, prevádzkovateľ nedodrжал informačnú povinnosť z dôvodu vysokých prevádzkových nákladov, ktoré prevádzkovateľ odhadol na vyše 7 000 000 Eur. Odvolával sa pri tom na článok 14 ods. 5 písm. b) GDPR, ktorý obmedzuje informačnú povinnosť ak sa poskytovanie takýchto informácií dotknutým osobám ukáže ako nemožné alebo by si vyžadovalo neprimerané úsilie. Osoby, ktorých emailové adresy prevádzkovateľ nemal k dispozícii, informoval o spracúvaní ich osobných údajov len na svojej internetovej stránke. Podľa názoru poľského Úradu pre ochranu osobných údajov bolo takéto konanie nedostatočné, keďže prevádzkovateľ disponoval kontaktnými údajmi aj ostatných dotknutých osôb. V danom prípade mal prevádzkovateľ k dispozícii poštové adresy a telefónne čísla, a preto mohol splniť povinnosť poskytnúť informácie osobám, ktorých údaje sa spracúvajú.

V oblasti pracovnoprávných vzťahov bola udelená peňažná sankcia vo výške 4 800 Eur napr. rakúskym Úradom pre ochranu osobných údajov za monitorovanie prostredníctvom kamerového systému v rozpore s príslušnými právnymi predpismi. Spoločnosť nainštalovala kamerový systém pred vstupom do prevádzky, pričom kamerový systém zaznamenával popri zamestnancoch aj veľkú časť chodníka, čo rakúsky Úrad pre ochranu osobných údajov považoval za porušenie GDPR. GDPR totiž neumožňuje takéto rozsiahle sledovanie verejných priestorov. Kamerový systém navyše nebol ani dostatočne označený ako kamerový systém umožňujúci vykonávanie monitorovania priestoru prístupného verejnosti, čo znamená, že neboli splnené povinnosti týkajúce sa transparentnosti.

V tomto ohľade sa javí zaujímavým aj príkaz Úradu pre ochranu osobných údajov v Českej republike, ktorý uložil spoločnosti (zamestnávateľovi) peňažnú sankciu vo výške cca. 392 Eur (10 000 Kč), že ako správca osobných údajov svojich zamestnancov podľa čl. 4 bodu 7 GDPR svojím konaním spočívajúcim v tom, že od roku 2017 zverejňoval prostredníctvom sociálnej siete Facebook na svojom profile osobné údaje konkrétnej zamestnankyne v rozsahu meno, priezvisko, titul a fotografiu, a to aj napriek tomu, že bol vyzvaný na ich odstránenie. Svojím konaním sa tak dopustil porušenia čl. 6 ods. 1 GDPR, a teda povinnosti spracovávať osobné údaje na základe niektorého z právnych základov upravených v písm. a) až f) predmetného ustanovenia.

Záver

Uvádzaný právny výklad sa zameriaval predovšetkým na problematiku výkonu kontrolnej činnosti v oblasti ochrany osobných údajov, čo je jedna z najdôležitejších oblastí relevantných pre odpovedajúce určenie hmotnoprávných podmienok existencie pri prostriedkoch využívajúcich princípy konceptu SoLoMo. Popisovaný mechanizmus výkonu kontrolnej činnosti vrátane prehľadu možnosti uložených peňažných sankcií i uvádzané praktické prípady by mali čitateľa priviesť k záveru o potrebe zosúladenia svojich vnútorných procesov s relevantnou právnou úpravou v oblasti ochrany osobných údajov.

Vedecký príspevok bol vypracovaný v rámci riešenia výskumného projektu VEGA s názvom „Aspekty využívania koncepcie SoLoMo marketingu na zvýšenie povedomia o ekoinováciách“, č. 1/0708/18 2018-2020, zodpovedná riešiteľka projektu prof. Ing. Anna Zaušková, PhD.

Literatúra a zdroje

- [1] MURA, L. a kol.: Development Trends in Human Resource Management in Small and Medium Enterprises in the Visegrad Group. In: *Acta Polytechnica Hungarica*. 2017, roč. 14, č. 7, s. 105-122. ISSN 1785-8860.
- [2] ŠVEC, M. – TOMAN, J. a kol.: *Zákonník práce. Zákon o kolektívnom vyjednávaní. Komentár. Zväzok 1*. Bratislava : Wolters Kluwer, 2019. 1480 s. ISBN 978-80-571-0105-5.
- [3] VALENTOVÁ, T. - ŠVEC, M. *Ochrana osobných údajov v pracovnoprávných vzťahoch*. Bratislava : Wolters Kluwer, 2016. 168 s. ISBN 978-80-8168-493-7.
- [4] VALENTOVÁ, T. - GOLAI, J. - BIRNSTEIN, M. *GDPR / Všeobecné nariadenie o ochrane osobných údajov. Zákon o ochrane osobných údajov. Praktický komentár*. Bratislava : Wolters Kluwer, 2018. 568 s. ISBN 978-80-8168-852.
- [5] ŽUŤOVÁ, J. a kol.: *Spracúvanie osobných údajov zamestnanca podľa GDPR*. Košice : Univerzita P. J. Šafárika v Košiciach, 2018, 220 s. ISBN 978-80-8152-588-9.

Kontaktné údaje

doc. JUDr. Marek Švec, PhD., LL.M.
Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta masmediálnej komunikácie
Nám. J. Herdu 2
917 01 Trnava
Slovenská republika
marek.svec@ucm.sk

doc. JUDr. Marek Švec, PhD., LL.M.
Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici
Právnická fakulta
Komenského 20
974 01 Banská Bystrica
Slovenská republika
marek.svec@umb.sk

**VÝSKUMNÉ ŠTÚDIE A ANALÝZY SÚVISIACE S UPLATNENÍM
KOMUNIKAČNÝCH AKTIVÍT PREZENTUJÚCICH ENVIRONMENTÁLNE
INOVÁCIE PROSTREDNÍCTVOM KONCEPTU SOLOMO**

**Zborník vedeckých štúdií k projektu VEGA č. 1/0708/18 s názvom „Aspekty využívania
koncepcie SoLoMo marketingu na zvýšenie povedomia o ekoinováciách“**

Editori: prof. Ing. Anna Zaušková, PhD.
PhDr. Adam Madleňák, PhD.
Ing. Renáta Miklenčíčová, PhD.

Recenzenti: prof. Ing. Ľudmila Nagyová, PhD.
prof. Ing. Jarmila Šalgovičová, CSc.
prof. Ing. Jana Štofková, PhD.

Vydavateľ: Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta masmediálnej komunikácie
Námestie J. Herdu 2
917 01 Trnava
Slovenská republika

Počet strán: 171
Náklad: 150 ks
Rok vydania: 2019

ISBN 978-80-572-0037-6